Predstavujeme vám našu partnerskú obec

Krakovany v Čechách

Krakovany v Čechách je malá obec ležiaca pri Týnci nad Labem v okrese Kolín. Obec leží v nadmorskej výške 226 m. n. m. s rozlohou 1054 ha na rozmedzí Železných hor a Polabskej nížiny, to udáva jej prevažne poľnohospodársky charakter. Krakovany v Čechách sú od našej obce vzdialené približne 297,5 km a cesta tam trvá približne 4 hodiny a 48 minút. Krakovany v Čechách majú približne 800 obyvateľov (801 obyvateľov) a pod správu obce patrí osada Božec

V súčasnej dobe je v obci základná škola prvého stupňa, materská škola, školská jedáleň, knižnica, zdravotné stredisko, pošta, kino, telocvičňa, dve predajne s potravinami a drogériou, predajňa olejov, výroba umeleckej keramiky, stolárstvo, výroba vencov a kytíc, kovovýroba a dve pohostinstvá. Väčšinu kultúrnych akcií zaisťujú miestne spolky: športový klub, hasiči, kynologický klub, červený kríž, chovatelia, zbor pre občianske záležitosti. Pre športovcov je v Krakovanoch v Čechách k dispozícii futbalové ihrisko, telocvičňa a viacúčelové ihrisko pre basketbal, volejbal, hokejbal, tenis, nohejbal a pod.

● Budova Obecného úradu Krakovian v Čechách. Foto: M. Čábelka

O športové vyžitie mládeže i dospelých sa v obci stará predovšetkým Športový klub (ŠK) Krakovany. Tradične sa poriada pálenie čarodejníc, hodová (posvícenská) tanečná zábava, hasičský ples, športový ples, zábavy, okresná výstava hydiny, králikov a holubov, zájazdy, akcie pre dôchodcov a každý nepárny rok cez fašiangy (masopust) maškarný sprievod. Obecný úrad Krakovany v Čechách vydáva štvrťročník „Noviny Krakovan a Božce“ (s podtitulom „The Krakovany Times“). Jednou z najväčších akcií obce Krakovany v Čechách sú pravidelné výmenné zájazdy do partnerskej obce Krakovany na Slovensku, teda tej našej.

S láskavým povolením © 2005 OcÚ Krakovany v Čechách (ČR)
redakčne pripravil: Martin GONO

Neopakovateľný školský rok 1933/34

... začínal s učiteľským manželským párom Bilčíkovcov. Opustili sme školské učebne a vo dvojiciach sme odišli do kostola na *Veni Sancte* (prosba k Duchu Svätému z príležitosti začiatku školského roku). A znovu do školy. Krojovaná dvojica privítala svojho učiteľa kyticou kvetov. A hoci pred každým domom v záhradkách kvitli krásne ruže, čo sme pestovali, nechali sme uviť kyticu kvetov u záhradníka vo Vrbovom, čím sme chceli prejaviť našu vysokú úctu svojmu učiteľovi. V tomto školskom roku výnimočne sme dostali aj výslužku. Bol to makový koláč. Náš pán učiteľ a zároveň i organista Ladislav Bilčík, sa totiž cez prázdniny oženil.Kto z Vás vážení čitatelia sa stretol v živote so skutočným maharadžom? Ako školáci sme o maharadžoch čítali len v orientálnych rozprávkach. Predstavovali sme si maharadžu ako vládcu, ktorý je obklopený bohatstvom, žije v krásnych, prepychových palácoch **a na hlave nosí turban.** A či je to tak, sme sa mohli presvedčiť na Veľkú noc roku 1934, kedy Krakovany navštívil maharadža z Hajdarabádu, ktorý sa liečil v piešťanských kúpeľoch. Jeho príchod bol ohlásený na Bielu sobotu na obrad „*Vzkriesenia*“. Tohto obradu sa každoročne zúčastňovali veriaci celej farnosti. Maharadža síce prišiel s oneskorením, ale bol očakávaný a prvá ho privítala krojovaná dychová hudba, ktorú už vtedy celý sprievod Vzkriesenia pozoroval z miesta pri „zákrstí“ kostola. A veru mal čo obdivovať. Veď v tom čase väčšina obyvateľov, „jak“ dospelí, tak mládež i deti, nosili kroje. Pekné počasie krásu krojov zvýraznilo. Maharadža skutočne **mal na hlave biely turban.** Návšteva maharadžu bola významnou historickou udalosťou aj pre obec a je zaznamenaná (zapísaná) aj v kronikách kúpeľov a nimi vydaných dokumentačných a propagačných materiáloch.

Uplynulo niekoľko týždňov a žiaci vtedajšej krakovianskej školy odišli na výlet do Tatier, na ktorý sa počas školského roku tešili. Tatry sme videli v ich pôvodnej, ničím nenarušenej kráse. Spali sme v turistických nocľahárňach a „proviant“ sme väčšinou mali so sebou. Na peších túrach sme si spievali naše ľudové piesne. Hudobný doprovod robil Mišo Ševčík z Pároviec, ktorý bol aj na škole známy tým, že stále hral na „*orgánky*“. Náš spev...

pokračovanie na str.4

História

Prvá písomná zmienka o obci Krakovany v Čechách je z roku 1244, kedy boli sídlom vladyku Honatu z Krakovan. Ďalšími držiteľmi boli Vladyka Vesel, Vaněk z Miletínka, Václav Hrůza z Chelčic a Mikuláš z Mezilesic, ktorý Krakovany roku 1510 predal Vilémovi z Pernštejna. Krakovany v Čechách ležia v oblasti, kde sa hojne pestovala čakanka. Po krakovanskej tehelni sa do dnešných dní zachovali len obytné budovy.

Prvá písomná zmienka o obci Božec je z roku 1371, kedy ju mal v držbe vladyka Čeněk z Kosic. Medzi neskorších držiteľov patril Jan Korček z Božce s potomkami, rod Slavatů z Chlumu na Košumberku a rod Klusáků z Kostelce. Rod Klusáků predal dedičstvo roku 1607 cisárovi Rudolfovi. V roku 1688 mala obec Krakovany sedem a Božec päť rybníkov a správcu liahne ryb. Koncom 16. storočia rybnikárstvo upadá a v 17. a 18. storočí zaniká. V roku 1790 bola postavená drevená jednotriedna škola. Dnešná škola je z roku 1880. Ihneď po vydaní tolerančného patentu (1784) bol založený evanjelický zbor, ktorý toho istého roku postavil drevenú vyrezávanú modlitebňu. Dnešná murovaná modlitebňa pochádza z roku 1803. Obec Božec bola ako osada administratívne spojená s Krakovanmi v roku 1961.

Medzi obecné symboly patrí znak a prápor obce. Symboly obce sa odvíjajú od heraldického znaku prvého historicky doloženého vladyku Honatu z Krakovan, ktorý bol majiteľom obce v prvej polovici trinásteho storočia. V súčasnom znaku obce je zlatá líška v prilbici držiaca v tlape lipovú ratolesť. Líška je zobrazená v pohybe v zelenom poli. Zelená farba a lipová ratolesť symbolizuje poľnohospodársky charakter obce. Naopak prilbica a červená zbroj líšky zobrazuje, že zakladateľom obce bol vladyka s rytierskymi cnosťami.

● Vyššie: budova evanjelického kostola a.v. Nižšie: Miestne kino. Foto: M. Čábelka